

Odbor za ustavna pitanja

2020/2075(INI)

19.4.2021

MIŠLJENJE

Odbora za ustavna pitanja

upućeno Odboru za ekonomsku i monetarnu politiku

o reviziji makroekonomskog zakonodavnog okvira za snažniji učinak na europsko realno gospodarstvo, poboljšanu transparentnost donošenja odluka i demokratsku odgovornost
(2020/2075(INI))

Izvjestiteljica za mišljenje: Leila Chaibi

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za ustavna pitanja poziva Odbor za ekonomsku i monetarnu politiku da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uključi sljedeće prijedloge:

1. naglašava da svaki institucionalni oblik mora odgovarati svrsi; ističe da je cilj makroekonomskih politika zajamčiti gospodarstvo koje funkcionira za sve, osmisliti politike koje počivaju na solidarnosti i feminističkoj perspektivi, nikoga ne izostaviti i zajamčiti otporna društva koja su usredotočena na dobrobit svojih građana; naglašava važnost demokratskih, transparentnih i odgovornih institucija kako bi se zajamčilo da gospodarske politike odgovaraju toj svrsi i da se njima osigura opća dobrobit;
2. ističe potrebu za jačanjem demokratske legitimnosti, odgovornosti i nadzora za okvir gospodarskog upravljanja; drži da se u svrhu poboljšanja odgovornosti mora zajamčiti odgovornost na razini na kojoj se donose ili provode odluke, pri čemu nacionalni parlamenti nadziru nacionalne vlade, a Europski parlament europsku izvršnu vlast; naglašava važnost ispravne i dosljedne primjene okvira u svim državama članicama;
3. ističe da je kriza uzrokovana bolešću COVID-19 još jednom ukazala na važnost okvira gospodarskog upravljanja Unije, koji je ojačan, ali kojeg je potrebno dodatno razviti, među ostalim većom transparentnošću; smatra da treba ponovno ocijeniti provedbu gospodarskog dijaloga kako bi se zajamčio prikladan parlamentarni nadzor; poziva Komisiju i Vijeće da odgovore na tu potrebu, posebno većom uključenošću Europskog parlamenta, kao i poticanjem uključivanja nacionalnih parlamenta kako bi se poboljšala odgovornost i demokratski nadzor nacionalnih vlada, te odgovarajućim savjetovanjem i uključivanjem socijalnih partnera, civilnog društva i relevantnih dionika;
4. poziva na daljnji razvoj međuparlamentarne konferencije predviđene člankom 13. Fiskalnog ugovora kako bi se, prema potrebi, omogućile sadržajne i pravovremene rasprave;
5. potiče na učinkovito uključivanje nacionalnih parlamenta na nacionalnoj razini jamčenjem njihova prava na dobivanje informacija od svojih nacionalnih vlada koje djeluju u Vijeću;
6. poziva na iskorištavanje fleksibilnosti Ugovorâ kako bi se povećalo korištenje metode Zajednice, prešlo s jednoglasnog odlučivanja na glasovanje kvalificiranom većinom u Vijeću te kako bi se Parlament uključio u postupak suodlučivanja kada je to moguće; osobito poziva na donošenje sveobuhvatne „prijelazne klauzule” za prelazak na glasovanje kvalificiranom većinom u Vijeću o pitanjima oporezivanja i o vlastitim sredstvima za proračun EU-a;
7. podsjeća na važnost parlamentarnog nadzora u gospodarskom upravljanju Unijom; poziva Komisiju da zajamči odgovarajući parlamentarni nadzor pri svojoj reviziji okvira gospodarskog upravljanja Unije; podsjeća na svoje stajalište o zaključivanju međuinstitucijskog sporazuma kako bi se formalizirao parlamentarni nadzor Europskog semestra;

8. poziva na jačanje demokratske uloge Parlamenta u okviru gospodarskog upravljanja, među ostalim u održivom europskom upravljanju, kako bi se omogućio odgovarajući nadzor nad odlukama donesenima u okviru ekonomske i monetarne unije (EMU) i eura;
9. podsjeća da, u skladu s člancima 121. i 126. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), Europski parlament ne može nadzirati niti mijenjati preporuke koje je Vijeće donijelo u okviru europskog semestra; smatra da hitno treba revidirati Ugovor kako bi se povećala demokratska legitimnost odobrenjem preporuka od strane Parlamenta;
10. ističe važnost koordinacije gospodarskih, socijalnih i okolišnih politika u Uniji kako bi se stvorilo više radnih mesta i potaknuto rast; poziva da se uzme u obzir socijalna dimenzija EMU-a te u tom smislu podsjeća da je u članku 9. UFEU-a navedeno da „pri utvrđivanju i provedbi svojih politika i aktivnosti Unija uzima u obzir zahtjeve povezane s promicanjem visoke razine zapošljavanja, jamstvom dostatne socijalne zaštite, borborom protiv društvene isključenosti”; naglašava važnost primjene europskog stupa socijalnih prava i okolišnih ciljeva u skladu s obvezama EU-a u području klime, okoliša i održivog razvoja; poziva Komisiju i Europsko vijeće da te obvezu hitno uzmu u obzir pri gospodarskom upravljanju Unijom; poziva na to da se pregled socijalnih pokazatelja u potpunosti uzme u obzir u svrhu praćenja uspješnosti država članica u pogledu načela europskog stupa socijalnih prava; podsjeća da bi se trebalo savjetovati sa socijalnim partnerima o gospodarskim i socijalnim politikama te politikama zapošljavanja u skladu s nacionalnim praksama, kako je predviđeno europskim stupom socijalnih prava;
11. poziva Europsku središnju banku (ESB) da poštuje preporuke Ombudsmana¹ te da pažljivo preispita svoje unutarnje politike kako bi se suzbili sukobi interesa koji se mogu pojaviti kroz prakse rotirajućih vrata, kao i sudjelovanje članova Izvršnog odbora i Upravnog vijeća ESB-a u neformalnim forumima u kojima se u tajnosti vode rasprave s višim predstavnicima privatnog sektora;
12. ističe potrebu za odgovarajućim mehanizmima za otklanjanje gospodarskih šokova; pozdravlja osnivanje fonda za oporavak Next Generation EU (NGEU) kao dodatnog važnog koraka, ali ističe potrebu za trajnim programima finansijske pomoći; ponovno naglašava potrebu za učinkovitim institucionalnim okvirom kako bi se ti mehanizmi i programi dodatno razvili;
13. naglašava da je s obzirom na trenutačnu krizu važno obratiti pozornost na porast nezaposlenosti i razinu nejednakosti u Europi u kontekstu gospodarskog okvira Unije; smatra da je jedan od najboljih načina za borbu protiv tih negativnih trendova jačanje svih napora kako bi se doprinijelo stvaranju više boljih radnih mesta u Europi;
14. ističe važnu ulogu sustava reosiguranja u slučaju nezaposlenosti u vrijeme gospodarskog pada; u tom smislu pozdravlja Europski instrument za privremenu potporu radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji (SURE) nakon izbijanja bolesti COVID-19 naglašava potrebu za učinkovitim ublažavanjem simetričnih i asimetričnih gospodarskih šokova u Uniji;
15. pozdravlja usvajanje međuinstitucijskih sporazuma između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i

¹ Predmet 1697/2016/ANA o sudjelovanju bivšeg predsjednika ESB-a Marija Draghija u „Klubu tridesetorice”.

o dobrom finansijskom upravljanju, kao i o novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava;

16. podsjeća da se u Sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva ponovno ističe da Europski parlament i Vijeće kao suzakonodavci trebaju izvršavati svoje ovlasti pod jednakim uvjetima te da ih Komisija stoga treba jednako tretirati te ističe ulogu i odgovornost nacionalnih parlamenta;
17. pozdravlja izdavanje zajedničkog dužničkog instrumenta NGEU-a i donošenje odluke o stvaranju novih vlastitih sredstava; žali, međutim, zbog trenutačne brzine ratifikacije te odluke i poziva države članice da pojačaju napore u tom pogledu;
18. podsjeća da u skladu s Protokolom br. 14 UFEU-a sve države članice trebaju uvesti euro;
19. napominje da su Euroskupina i sastanak na vrhu država europodručja neformalni forumi za raspravu u sklopu Vijeća za ekonomske i finansijske poslove (Ecofin) i Europskog vijeća te poziva na njihovo uključivanje u okvir Ugovora; poziva države članice da djeluju unutar okvira Zajednice i time zajamče ulogu Europskog parlamenta kao suzakonodavca i njegovo pravo na demokratski nadzor;
20. poziva na to da se na Euroskupinu primjenjuje poslovnik kojim se poboljšava transparentnost donošenja odluka i odgovornost, uključujući postupke glasovanja i objavu rezultata;
21. podsjeća na svoje stajalište da bi se funkcija predsjednika Euroskupine i funkcija povjerenika za ekonomska i finansijska pitanja mogli spojiti u jednu te bi u tom slučaju predsjednik Komisije spomenutog povjerenika imenovao potpredsjednikom Komisije.
22. napominje da tješnja i otpornija ekonomska i monetarna unija zahtijeva snažnije upravljanje, veću učinkovitost, manju složenost i veću transparentnost te da se pravilima načelno ne bi trebalo obuhvatiti više nego što je potrebno za postizanje ciljeva;
23. naglašava da su socijalne i gospodarske posljedice pandemije bolesti COVID-19 strukturne prirode i da će imati dugoročne negativne učinke, zbog čega je potrebno provesti opće preispitivanje sustava makroekonomskog upravljanja Unije, posebno Pakta o stabilnosti i rastu;
24. drži, nadalje, da je potrebno zajamčiti produktivna ulaganja usredotočena na jačanje, među ostalim, europskog stupa socijalnih prava, dvostrukе tranzicije te sektora istraživanja i inovacija; podsjeća, u tom smislu, da je Europski fiskalni odbor predložio izuzimanje određenih posebnih rashoda kojima se potiče rast iz gornje granice neto rasta primarnih rashoda;
25. pozdravlja činjenicu da se općom klauzulom o odstupanju Komisiji i Vijeću omogućuje poduzimanje potrebnih mjera za koordinaciju politika i ključnih javnih ulaganja za odgovor na zdravstvenu, socijalnu i gospodarsku krizu u okviru Pakta o stabilnosti i rastu koji se temelji na pravilima; ističe da bi opća klauzula o odstupanju, kojom se državama članicama omogućuje privremeno odstupanje od prilagodbe prema srednjoročnom proračunskom cilju, trebala ostati aktivna sve dok epidemiološki uvjeti ne omoguće normalizaciju gospodarske aktivnosti; napominje da trenutačni preliminarni

podaci upućuju na nastavak primjene opće klauzule o odstupanju 2022.;

26. podsjeća na važnost rodne jednakosti koja je sadržana u članku 23. Povelje o temeljnim pravima Europske unije; podsjeća da se pri imenovanjima Unije za ekonomska i monetarna pitanja moraju poštovati načela kvalifikacija, iskustva i rodne ravnoteže; poziva nacionalne institucije i institucije EU-a da zajamče poštovanje tih načela te podsjeća na stajalište Parlamenta iz stavka 4. Rezolucije od 14. ožujka 2019. o rodnoj ravnoteži u imenovanjima u području ekonomske i monetarne politike EU-a², u kojoj se Parlament obvezuje da neće uzimati u obzir popise kandidata na kojima se nije poštovalo načelo rodne ravnoteže uz zahtjeve u pogledu kvalifikacija i iskustva u postupku odabira;
27. podsjeća na svoj poziv Vijeću, posebno u svojem nedavnom godišnjem izvješću o ESB-u za 2020., da sastavi rodno uravnoteženi uži izbor za sva naredna slobodna radna mjesta u ESB-u i da to podijeli s Parlamentom, čime bi se Parlamentu omogućila smislenija savjetodavna uloga u postupku imenovanja članova izvršnog odbora;
28. smatra da je uspostava EMU-a neodvojiva od poštovanja vladavine prava i dovršetka bankovne unije; pozdravlja usvajanje Uredbe (EU, Euratom) 2020/2092 o općem sustavu uvjetovanosti za zaštitu proračuna EU-a³;
29. naglašava važnu ulogu koju je Europski parlament imao u donošenju te uredbe; podsjeća, u tom smislu, da je ta uredba u potpunosti primjenjiva;
30. naglašava važnost rasprave s građanima o gospodarskom upravljanju, organizacijama civilnog društva i socijalnim partnerima te nizom dionika na europskoj, nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini u okviru Konferencije o budućnosti Europe;
31. traži da se zaključci s konferencije uzmu u obzir na propisan način; obvezuje se da će Konferenciju stvarno i bez odgode popratiti zakonodavnim prijedlozima, poticanjem na izmjenu Ugovorâ ili na drugi način; poziva ostale dvije institucije da preuzmu istu obvezu;
32. poziva na provedbu revizije Pakta o stabilnosti i rastu, kao i na uključivanje Europskog stabilizacijskog mehanizma i Jedinstvenog fonda za sanaciju u zakonodavstvo EU-a kako bi se poboljšala demokratska odgovornost gospodarskog upravljanja i dovršila ekonomska i monetarna unija;
33. zahtijeva da se u sljedećoj reviziji Ugovorâ ukinu ograničenja kojima se propisuje jednoglasnost u Vijeću i time ograničavaju ovlasti suodlučivanja Parlamenta u svim područjima gospodarske i financijske politike;
34. traži pretvaranje Euroskupine u sastav Vijeća.

² SL C 23, 21.1.2021., str. 105.

³ SL L 433I, 22.12.2020., str. 1.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	13.4.2021	
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:	23 4 1
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Gerolf Annemans, Gabriele Bischoff, Damian Boeselager, Geert Bourgeois, Fabio Massimo Castaldo, Leila Chaibi, Włodzimierz Cimoszewicz, Gwendoline Delbos-Corfield, Pascal Durand, Charles Goerens, Esteban González Pons, Sandro Gozi, Brice Hortefeux, Laura Huhtasaari, Giuliano Pisapia, Paulo Rangel, Antonio Maria Rinaldi, Domènec Ruiz Devesa, Jacek Saryusz-Wolski, Helmut Scholz, Pedro Silva Pereira, Sven Simon, Antonio Tajani, Mihai Tudose, Guy Verhofstadt, Rainer Wieland	
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Othmar Karas, Niklas Nienab	

Poimenično konačno glasovanje u odboru koji daje mišljenje

23	+
NI	Fabio Massimo Castaldo
PPE	Esteban González Pons, Brice Hortefeux, Othmar Karas, Paulo Rangel, Sven Simon, Antonio Tajani, Rainer Wieland
Renew	Pascal Durand, Charles Goerens, Sandro Gozi, Guy Verhofstadt
S&D	Gabriele Bischoff, Włodzimierz Cimoszewicz, Giuliano Pisapia, Domènec Ruiz Devesa, Pedro Silva Pereira, Mihai Tudose
The Left	Leila Chaibi, Helmut Scholz
Verts/ALE	Damian Boeselager, Gwendoline Delbos Corfield, Niklas Nienauß

4	-
ECR	Geert Bourgeois, Jacek Saryusz-Wolski
ID	Gerolf Annemans, Laura Huhtasaari

1	0
ID	Antonio Maria Rinaldi